

ณัฐฉิรวรรณ สุขหนองบึง 2554: พฤติกรรมสุขภาพของประชาชนกับการป้องกันโรคเบาหวาน
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม โครงการสหวิทยาการระดับ
บัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์มาตริณี รัศมีตานนท์ชัย, Ph.D.

113 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนกับการป้องกันโรคเบาหวาน เพื่อให้ได้แบบแผนพฤติกรรมสุขภาพของประชากรเมืองในการป้องกันโรคเบาหวานที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง กลุ่มตัวอย่างคือผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านลาดพร้าววิลเลจ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร มาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี อายุระหว่าง 45-59 ปี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกประกอบด้วยผู้อยู่อาศัยที่ไม่เป็นโรคเบาหวาน ไม่มีโรคประจำตัวอื่น ๆ และผ่านการตรวจสุขภาพประจำปี พ.ศ. 2553 มาแล้ว ส่วนกลุ่มที่ 2 เป็นผู้อยู่อาศัยที่เป็นโรคเบาหวาน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยชายและหญิงกลุ่มละ 4 คน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพกับการป้องกันโรคเบาหวาน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีความสำคัญในการป้องกันโรคเบาหวาน ได้แก่ อาชีพ รายได้ และดัชนีมวลกาย ปัจจัยนำที่มีความสำคัญในการป้องกันโรคเบาหวาน ได้แก่ ความรู้ ทัศนคติ และความเชื่อเกี่ยวกับโรคเบาหวาน ปัจจัยเอื้อที่มีความสำคัญในการป้องกันโรคเบาหวาน ได้แก่ โอกาส เวลา ทักษะ การบริหารจัดการ และความพร้อมด้านการเงิน ส่วนปัจจัยเสริมที่มีความสำคัญต่อการป้องกันโรคเบาหวาน ได้แก่ ครอบครัว แรงจูงใจด้านสุขภาพ และข้อมูลข่าวสาร การบริโภคอาหารและการออกกำลังกายเป็นพฤติกรรมสุขภาพที่มีความสำคัญในการป้องกันโรคเบาหวานมากที่สุดเท่าเทียมกัน โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีพฤติกรรมตรงกันข้ามทั้งหมด กล่าวคือ กลุ่มที่ไม่เป็นโรคเบาหวานรับประทานอาหารรสจืด ไม่ชอบรับประทานอาหารหวาน มัน เค็ม และออกกำลังกายเป็นประจำ ส่วนกลุ่มที่เป็นโรคเบาหวาน ก่อนมีอาการของโรค รับประทานอาหาร หวาน มัน เค็ม เป็นประจำ และไม่เคยออกกำลังกายเลย นอกจากนี้การดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การตรวจสุขภาพประจำปี และการจัดการความเครียดมีความสำคัญรองลงมา การรับข้อมูลข่าวสาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเบาหวานจากรายการสุขภาพทางโทรทัศน์ที่ถ่ายทอดการเข้าถึง

จากผลการวิจัยข้างต้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่และรณรงค์เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเบาหวานอย่างสม่ำเสมอและบ่อยครั้ง โดยเน้นทั้งกลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง ส่วนประชาชนกลุ่มป่วย ควรเน้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดให้อยู่ในเกณฑ์ปกติและไม่เกิดโรคแทรกซ้อน

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก